

**UCHWAŁA Nr V/22/2011
RADY MIEJSKIEJ w ŻNINIE**

z dnia 15 lutego 2011 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2011 - 2015**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.¹)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2015 w treści stanowiącej załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Żnina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Halina Rosiak

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 206, poz. 1598 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842.

Uzasadnienie

W związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy oraz innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842) poszerzone zostały obowiązki gmin w zakresie zadań własnych gminy w szczególności poprzez tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m. in. opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Halina Rosiak

Załącznik
do Uchwały Nr VI/22/2011
Rady Miejskiej w Żninie

z dnia 15 lutego 2011r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2011 - 2015

WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice lub opiekunowie są wzorem dla dzieci. Istotną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodziny o różnym statusie społecznym.

Przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy: psychiczną, fizyczną, seksualną i ekonomiczną.

Zjawiskiem, na które należałoby zwrócić szczególną uwagę, jest przemoc domowa, która może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątplenia należy ona do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych oraz tragicznych skutków psychologicznych. Dzieci wzrastające wśród przemocy w domu są często zapomnianymi jej ofiarami. Doznają przemocy nie tylko wtedy gdy, są bezpośrednio zaniedbywane przez rodziców lub opiekunów. Cierpią i są krzywdzone także wtedy, gdy są świadkami przemocy dorosłych. Doświadczenia z dzieciństwa mają wpływ na całe życie.

Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. W stanie nietrzeźwości znikają mechanizmy samokontroli i zachowania mogą być nieobliczalne. Nasilają się też zachowania agresywne nawet w ludziach na ogół spokojnych i opanowanych. Świadoma kontrola nad zachowaniem zmniejsza się wraz ze wzrostem upojenia. Pijany człowiek nie jest jednak zwolniony od odpowiedzialności za własne czyny.

Przemoc jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy niż odnotowują to przeprowadzone badania i statystyki. Nadal wiele ofiar zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów, do których należą m.in.: wstyd, bezradność, nieufność, obawy o własne zdrowie i życie. Prawo ofiary do bezpieczeństwa, do niepoddawania się przemocy stanowi priorytet gminnej polityki społecznej uwzględniony w działaniach, które zostaną podjęte.

Ofiara przemocy potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana. Niektórym ofiarom udaje się samodzielnie przeciwstawić sprawcy, większość jednak potrzebuje pomocy innych. W związku z tym niezbędna jest współpraca i integracja wielu podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pozwoli to na profesjonalne udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

I. DIAGNOZA

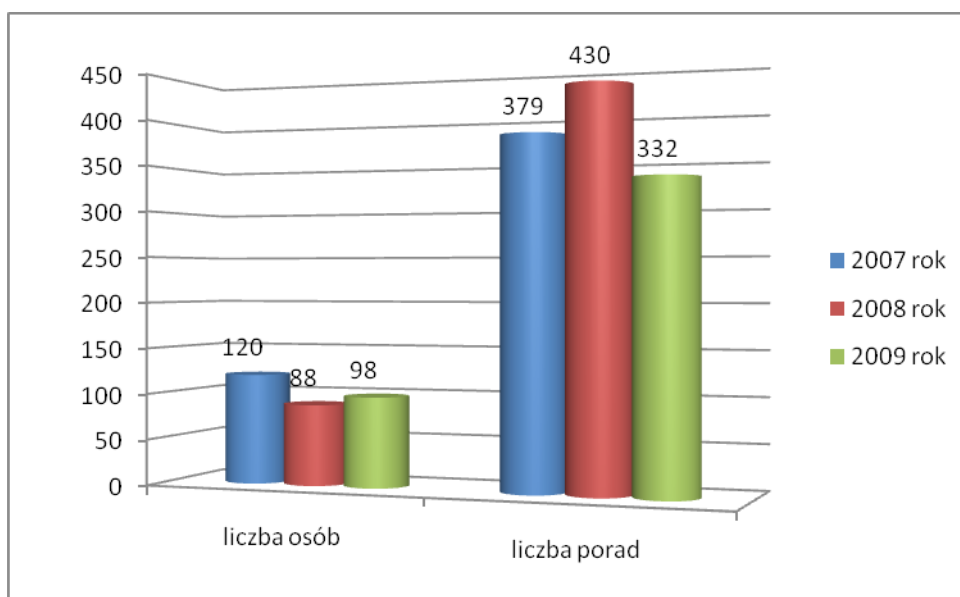
Tworzenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przed Przemocą w Rodzinie poprzedziła diagnoza.

Gmina Żnin liczy ogółem 24.664 mieszkańców, z czego na obszarze miasta zamieszkuje 14.323 osoby (dane na 30.11.2010 r.)

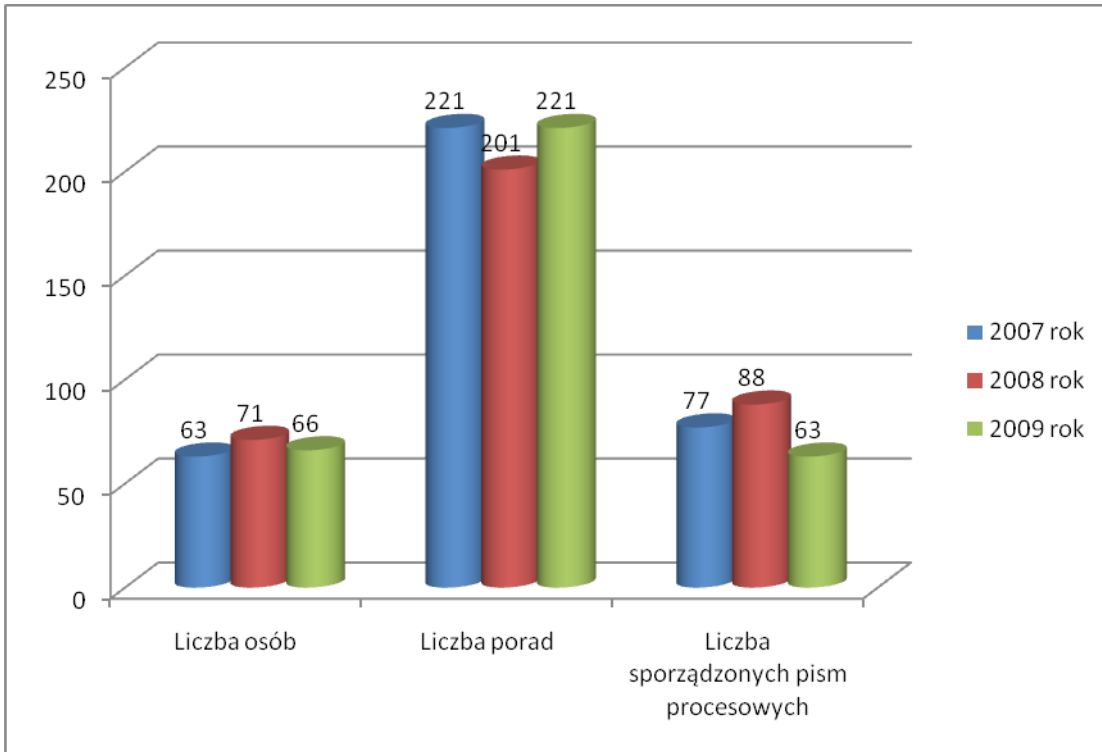
Przemoc jest zjawiskiem powszechnym, dotyka również mieszkańców Gminy Żnin. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy m. in. z kuratorami Sądu Rejonowego w Żninie, pedagogami placówek oświatowych, służbą zdrowia oraz policją.

W strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie działają ośrodki wsparcia. Jednym z nich jest Punkt Interwencji Kryzysowej, w ramach którego porad i wsparcia udzielają: terapeuta ds. przemocy, psycholog oraz prawnik. Poniższe wykresy pokazują liczbę osób i porad udzielanych korzystającym ze wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie na przestrzeni lat: 2007 – 2009.

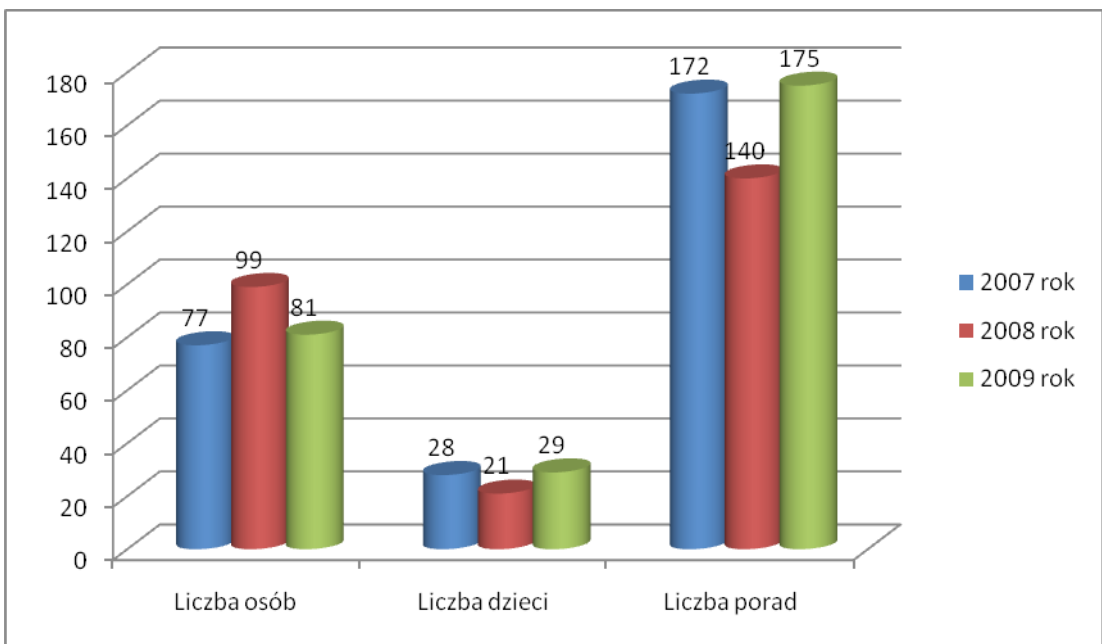
Wykres Nr 1. Pomoc udzielana przez terapeutę do spraw przemocy w latach 2007 - 2009

Wykres Nr 2 . Pomoc udzielana przez prawnika w latach 2007 – 2009

Wykres Nr 3. Pomoc udzielana przez psychologa w latach 2007 - 2009

Interwencje policji związane z przemocą domową w latach 2007 – 2009 przedstawia poniższa tabela.

<i>Lp</i>	<i>Rodzaj informacji</i>	2007	2008	2009
1.	Interwencje domowe w związku z przemocą domową	211	234	415
2.	Sprawcy przemocy pod wpływem alkoholu	191	217	364
3.	Pokrzywdzenie w wyniku przemocy ogółem:	385	371	557
	- kobiety	225	256	417
	- mężczyźni	24	35	82
	- dzieci do lat 13	77	35	31
	- małoletni od 13 do 18 lat	59	39	27
4.	Sprawcy przemocy domowej ogółem:	221	236	416
	- mężczyźni	218	229	382
	- kobiety	3	7	33

Jak pokazuje powyższa tabela liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie rośnie. Często problem przemocy domowej wiąże się z nadużywaniem alkoholu.

II. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy;
- Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy;
- Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka;
- Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej;
- Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i ustawy z dnia 26

października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc wsparcia w ośrodkach wsparcia;
- Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie , to zespół instytucji działających w środowisku lokalnym na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- zespół interdyscyplinarny;
- diagnozowanie zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – skala problemu, mapa zasobów i potrzeb;
- niniejszy Program

4. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy;
- Rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc;
- Integracja instytucji wobec rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie

III. CELE PROGRAMU

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie;
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy;
3. Zapewnienie specjalistycznych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy;
4. Zmiana postawy mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.

IV ZADANIA PROGRAMU

1. Powołanie zespołu interdyscyplinarnego.

W skład zespołu interdyscyplinarnego, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Żninie w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania mogą wejść przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Miejskiego Zespołu Oświaty, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej, Kuratorskiej Służby Sądowej, Punktu Interwencji Kryzysowej, Straży Miejskiej.

Zespół Interdyscyplinarny działać będzie na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Żnina a dyrektorami, kierownikami placówek/institucji, w/wym. Obsługę administracyjno – techniczną zespołu zapewniać będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żninie.

2. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku;
- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach;
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy;
- Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

3. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

- Kierowanie ofiar przemocy do Punktu Interwencji Kryzysowej w Żninie w celu uzyskania pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej;
- Utworzenia i funkcjonowania grupy wsparcia ofiar przemocy;
- Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy.

4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

- Systematyczne szkolenia przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacja procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej.

5. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno - edukacyjne .

- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy wśród lokalnej społeczności;
- Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie;
- Umieszczanie informacji na stronie internetowej MOPS w Żninie;
- Spotkania informacyjne z mieszkańcami Gminy.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy będące w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie. Docelowo mogą to być również środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

V. REALIZATOR PROGRAMU

Realizatorem programu jest Zespół Interdyscyplinarny w Żninie.

PRZEWODNICZACĄ RADY

Halina Rosiak